

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Tredie Brev til en højvelbaaren Herre. 1743

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 238. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg12-shoot-idm140252801085872/facsimile.pdf> (tilgået 30. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

DET TREDJE BREV

ingen vover saa meget som at mukke imod, urimelig og ringere end samtlige Filosoffers Lærdomme, hvis Skriftstedet compelle intrare – nød dem til at gaa ind – tages bogstaveligt.

Der er nogle der har fundet ét og andet frem i mine Skrifter som kan gøre Præsterne gale i Hovedet; og de mener derfor at jeg ikke er i Kridthuset hos Gejstligheden. Men dér tager de Fejl. For jeg viser Præsterne som Ordets Forkyndere al rimelig Ærbødighed. Hvis de er gode Mennesker synes jeg de har fortjent baade Ærbødighed og Kærlighed. Hvis de ikke er det, saa viser jeg dem alligevel Ærbødighed i det Ydre, fordi de beklæder et saa helligt Embede. Paa den Maade følger jeg en gammel Kones Eksempel. Da Præsten steg ned af Prædikestolen sagde hun til ham: »Tak for de fromme og reelle Leveregler De har givet os. Gud give at Deres Liv maa svare til Deres Lære!« Gott gebe Ihnen die Gnade, dass Sie Selbst darnach leben mögen. Jeg slutter mig heller ikke til dem der evindeligt skraaler mod Præsterne i den store Skuespillerstil og paastaar at deres Indtægter skal sættes ned. De skal efter min Mening have saa meget at de kan leve pænt og ordentligt af det. Man skal nemlig passe paa at de ikke paa Grund af Fattigdom skal blive til Grin som Tiggermunkene eller forfalde til ad anden Vej at skaffe sig Indtægter der er mindre hæderlige og ikke deres hellige Embede værdige. For hvis de bliver fattige og lever af Smuler fra andres Bord, kan de næppe yde hvad der skal ydes i deres Embede. – De Mennesker tager altsaa fejl der mener at jeg er Præstehader. Jeg undgaar bare dem som med Urette kalder sig hellige for at kunne skade ordentlige Mennesker paa deres gode Navn og Rygte. Men tilbage til Sagen.

Der er ogsaa nogle som bebrejder mig at jeg ikke har talt ærbødigt nok om Universiteterne og de lærde Selskaber. Det var især fordi det saa ud som om jeg, der jo selv er Universitetsmand, som en slet Fugl beklikkede min egen Rede. Men det er ikke om Studierne men om